

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 24-06-2020 r.

Adam Bodnar

WZF.7043.87.2019.MB/TO

**Pan
Mariusz Kamiński**

**Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji,
Koordynator Służb Specjalnych**

uprzejmie informuję, iż do mojego Biura wpływają wnioski o pomoc od strażników miejskich dotyczące problemu obligatoryjnego zawieszenia w czynnościach funkcjonariuszy, przeciwko którym został wniesiony przez pokrzywdzonego substydialny akt oskarżenia.

Zgodnie z treścią art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz.U. z 2019 r., poz.1795 t.j.) strażnika zawiesza się w pełnieniu obowiązków pracowniczych w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o ścigane z oskarżenia publicznego i popełnione umyślnie przestępstwo lub przestępstwo skarbowe – na czas nie dłuższy niż 3 miesiące. Powyższy przepis nakazuje obligatoryjne zawieszenie strażnika w sytuacji wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, umyślnie, ścigane z oskarżenia publicznego.

Stosownie do treści art. 55 § 1 zd. 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2020 r., poz. 30 t.j.) w razie powtórnego wydania postanowienia o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania w wypadku, o którym mowa w art. 330 § 2, pokrzywdzony może w terminie miesiąca od doręczenia mu zawiadomienia o postanowieniu prokuratora nadrzędnego o utrzymaniu w mocy zaskarżonego postanowienia wnieść akt oskarżenia do sądu, dołączając po jednym odpisie dla każdego oskarżonego oraz dla prokuratora.

Art. 26a ust. 1 ustawy o strażach gminnych został dodany przez art. 1 ust. 21 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o zmianie ustawy o strażach gminnych, ustawy o Policji oraz ustawy – Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2009 r., Nr 97, poz. 803). Wprowadzenie art. 26a do ustawy o strażach gminnych w kontekście instytucji subsydiarnego oskarżyciela posiłkowego spowodowało konieczność zawieszenia w czynnościach służbowych strażnika w przypadku skutecznego wniesienia przez pokrzywdzonego subsydiarnego aktu oskarżenia. Przedmiotowy przepis może w praktyce zostać niewłaściwie wykorzystany (np. w celu odsunięcia niewygodnych strażników od pracy). Zawieszenie w obowiązkach pracowniczych jest bowiem instytucją służącą szybkiemu odsunięciu strażnika od bieżącego wypełniania zadań straży miejskiej (gminnej). Dodatkowo niesie ono dla strażnika dolegliwość finansową. Stosownie bowiem do treści art. 26a ust. 4 cyt. ustawy strażnikowi zawieszonemu w pełnieniu obowiązków pracowniczych od najbliższego terminu wypłaty wynagrodzenia za pracę przysługuje wynagrodzenie w wysokości 50% jego wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków do wynagrodzenia określonych w umowie o pracę w stałej wysokości.

Dlatego też w mojej ocenie należałoby rozważyć możliwość fakultatywnego zawieszenia w czynnościach służbowych strażnika – jak ma to miejsce w sytuacji określonej w art. 26a ust. 2 ustawy o strażach gminnych [wzorem art. 39 ust. 2a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2020 r. poz. 360 ze zm. dalej: ustawa o Policji)].

Pragnę także zwrócić uwagę, że problem ten, w zakresie dotyczącym funkcjonariuszy innych służb, był w przeszłości już przedmiotem wystąpień Rzecznika Praw Obywatelskich.

Pismem z dnia 7 września 2010 r. (RPO-651501-IX/10) Rzecznik zwrócił się do ówczesnego Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie obligatoryjnego zawieszania w czynnościach służbowych funkcjonariuszy Policji w przypadku wniesienia przez pokrzywdzonego subsydiarnego aktu oskarżenia. Z dniem 9 października 2014 r. dodano art. 39 ust. 2a do ustawy o Policji stosowny przepis, pozwalający na fakultatywne zawieszenie funkcjonariusza w takich okolicznościach.

Następnie pismem z dnia 1 kwietnia 2015 r. (III.7044.26.2015) Rzecznik zwrócił się do Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w sprawie obligatoryjnego zawieszania

w czynnościach służbowych funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego z prośbą o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w celu zmiany regulacji nakazujących obligatoryjne zawieszenie w czynnościach służbowych funkcjonariuszy pozostałych służb mundurowych, w przypadku wniesienia przez pokrzywdzonego subsydiarnego aktu oskarżenia.

Niestety pomimo otrzymanego wówczas od Wiceprezesa Rządowego Centrum Legislacji zapewnienia o przygotowaniu projektu ustawy wprowadzającej fakultatywne zawieszenie w czynnościach służbowych funkcjonariuszy służb mundurowych – do tej pory nie zmieniono treści art. 62 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 1921 ze zm.).

W świetle na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U z 2020 r., poz. 627 t.j.) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w celu zmiany opisanego wyżej stanu rzeczy.

Będę wdzięczny za poinformowanie mnie o zajęтым stanowisku, względnie o podjętych decyzjach.

Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich
/-podpisano elektronicznie/